

- भिरु अन्नःपुरे सह (schol. क्रीडेत्); MAH. 1.5576.5703. 7713. 3) degere, traducere *tempus*. MAH. 1.7.: वाचा 'यं विहृतस्वया कालः; 3.12535.: यथाप्रतिज्ञं विहृतस्व कालः; IN. 1.58.: वर्षम् एकं विहृत्यै 'वम्. *Etiam omissâ tempus exprimente voce*. MAH. 4.27.: इत्य एतद् वो मया 'व्यातं विहरिष्याम्य अहं यथा; MAN. 6.22.: स्थानासनाभ्यां विहरेत् *stando et sedendo absumat tempus* (schol. कश्चित् कालं स्थित एव स्यात् कश्चिच्चो 'पविष्ट एव; cf. Westerg.).
- c. सम् 1) comprehendere, complecti, colligere, *zusammenfassen*. MAH. 3.189.: कृत्वा द्वादशधा 'त्मानम् ... संहृत्यै 'कार्पात्रं सर्वं वं शोषयसि रश्मिभिः (संहृत्य = संहृत्या 'त्मानम् i. e. vim tuam comprehendendo, colligendo); MAH. 3.11517.: संहृत्य मुष्टिम्. 2) a. contrahere, in se contrahere, *einziehen*. MAH. 3.11277.: संहस्व महावीर्यं स्वयम् आत्मानम् आत्मना; HIT. 19.13.: न हि संहर्ते ज्योत्स्नाञ्चन्द्रश्चाण्डालवेशमनि. C. *ablat.* abstrahere. BH. 2.58.: यदा संहर्तेचा 'यद् कूर्मो ऽङ्गानि 'व सर्वशः । इन्द्रियाणी 'न्द्रियार्थेभ्यः. 3) P. A. retrahere. RAGH. 4.16.: वार्षिकं सञ्चहरे 'न्द्रो धनुः; MAH. 3.772.: संहस्व पुनरु व्राणम्; SAK. 6.1.: एष संहतः (व्राणः). 4) cohibere, suppressere. N. 6.14.: संहर्तुन् नो 'त्सहे कोपम्; RAGH. 10.33.: संह्रियते वचः. 5) destruere, delere, extinguere. MAH. 1.241.: कालः सृजति भूतानि कालः संहर्ते प्रजाः; 3.1644. *Vid.* संहर्तुः संहारः. 6) i. q. *simpl.* sgf. 1. MAN. 8.189.9.113.123.
- c. सम् praef. उप 1) afferre. MAH. 1.7206. (cf. 7208. उपसहार). 2) abstrahere, retrahere. HIT. 19.6.: केतुः पार्श्वगताञ्च कायां नो 'पसंहर्ते द्रुमः.
- c. सम् praef. प्रति 1) retrahere. DR. 5.4.: यस्वा 'द्य पातालमुखे पतन्तम् पाणौ गृहीत्वा प्रतिसंहरेत; SAK. 5.20.: प्रतिसंहर्तुं शायकम्; R. Schl. II. 22.10. — *Caus.* retrahendum curare. R. Schl. II. 22.26.
2. हृ 3. P. (प्रसह्यकरणे K. प्रसह्यकृत्याम् P.) *violenter facere*.
- हृक्ष्य m. (qui in corde jacet vel dormit e हृद्

- cor et शय) amor et deus amoris. IN. 5.44. N. 1.17. हृद् n. cor. N. 1.18. (हृद् correptum e हर्द्, v. gr. comp. 1.; lat. *CORD*, cor; gr. *κῆαρ*, *κῆαρ-ος* pro *κῆαρδ-ος*, goth. *hairtô*, Them. *hairtan*, v. gr. comp. 141.; nostrum Herz. De gr. *καρδία*, lith. *szirdis*, slav. *srjdzje*, hib. *cridhe*, v. sq. हृदय.
- हृदय n. 1) cor. BR. 1.5. N. 9.4.26. 2) notitia, scientia. N. 14.21.20.29. (*Vid.* हृद् et cf. slav. *srjdzje* neut., Them. *srjdzjo* (v. gr. comp. 258. 259.), gr. *καρδία* niti-tur fem. formâ हृदया; ita lith. fem. *szirdis*, gen. *szirdiẽ-s*, vel *szirdẽ-s*. *Etiam* hib. *croidhe* vel *cridhe* masc. cor potius ad हृदय, e हर्द्दय, quam ad हृद् referendum esse censeo. *Respiciatur* Derivat. *croidhea-mhuil* «hear-ty, generous».)
- हृद्य (a हृद् s. य) *amoenus, jucundus, gratus, suavis, amatus*. BH. 17.8.
1. हृष् 4. P. A. हृष्यामि, हृष्ये; praet. mltf. अहृषम्. 1) se erigere, horrere; *praesertim de corporis pilis* (*vid.* लोमहर्षण) et *floribus*. MAH. 2.1757.: अनिशं शब्दम् अश्रौषन् ततो रोमाणि मे ऽहृषन्. *Part. pass.* हृषित et हृष्ट erectus. BH. 11.14.: विस्मयाविष्टो हृष्टरोमाः; N. 5.25.: हृषितस्रज्; 23.17.: पुष्पाणि ... हृषितानि; MAH. 4.1245.: हृषितानि रोमाणि. — हृषित i. q. हृष्ट-रोमन् i. e. erectos pilos habens, *prae terrore*, perterritus. BH. 11.45.: अदृष्टपूर्वं हृषितो ऽस्मि दृष्ट्वा भयेनच प्र-व्यथितम् मनो मे (cf. 11.14.). 2) gaudere. N. 25.8.: जहृषेच नराधिपः; R. Schl. II. 63.15.: ददृशिरे घनाः । ततो जहृषिरे सर्वे भेकसारङ्गवर्हिणः; MAH. 2.2184.: जहृषः; MAN. 2.54.: हृष्येत्. — हृष्ट gaudens, laetus. N. 1.24. IN. 4.5. — C. gen. H. 2.7.: हृष्टो मानुषमांस-स्य. — 1) exhilarare. MAH. 1.4460.8280. 2) gaudere. MAN. 6.57.: अलाभे न विषादी स्यात् लाभेचै 'व न हर्षयेत्. (हृष् e हर्ष, lat. *horreo* per assim. e *horseo* = *Caus.* हर्षयामि, v. gr. comp. 109^a). 6.; *hilaris*, mutato *r* in *l*, abjectâ sibilante, sicut in gr. *χαίρω*, *χαρῶ*, *χαῖρ-μα* cet.; hib. *gairim* «I laugh, rejoice, extol», nisi per-tinet ad गृ i. e. गर, vel ad हस् ridere, mutato *s* in *r*;